

ODPADY

ELEKTRONICKÝ NEWSLETTER ODBORNÉHO MĚSÍČNÍKU ODPADY

ČÍSLO 15 / 27. 9. 2011

Poslanci podpořili zákon o ochraně ovzduší

Sněmovna podpořila návrh zcela nového zákona o ochraně ovzduší. Norma má více než dosavadní zákon zacílit na znečišťovatele včetně malých zdrojů. Předlohu nyní posoudí výbor pro životní prostředí a hospodářský výbor.

Předloha mění poplatky za znečištění. Od roku 2017 do roku 2021 se mají postupně zvyšovat až na 3,5násobek současné sazby. Pak se z roku na rok zvednou na dvojnásobek. Čtvrtinu z výnosu by měly získat na politiku ochrany ovzduší kraje, zbytek zůstane na stejný účel Státnímu fondu životního prostředí. Podle propočtů Ministerstva životního prostředí by měli znečišťovatelé zaplatit v roce 2022 na poplatcích zhruba 1,7 miliardy korun.

Norma dále počítá s možností vymezení nízkemisních zón ve znečištěných městech, lázeňských městech a obcích v chráněných územích a se změnou v plánování omezení emisí.

Nová opatření se dotknou i domácností. Malé kotle uváděné na trh budou muset mít výrazně

nižší emise než v současnosti, zřejmě podraží. Dohlížet na to bude Česká obchodní inspekce. Zákon rovněž zakáže spalování nekvalitních paliv.

Zákon má umožnit individuální přístup ke znečišťovatelům ovzduší. Krajské úřady budou

moci zpřísnit provoz zdroje, který bude kvalitu ovzduší v oblasti prokazatelně zhoršovat. Díky kompenzačním opatřením se na území nebudou zvyšovat emise kvůli novým provozům, staré se budou muset odstavit.

Firmám, které by rázně snížily množství emisí, chtějí autoři návrhu zákona nabídnout zvýhodněné sazby. Nově by měli znečišťovatelé platit pouze za čtyři hlavní znečišťující látky včetně v posledních letech nejsledovanějších prachových částic.

V novém zákoně nejsou pravidla pro nakládání s látkami ohrožujícími ozonovou vrstvu Země a klima. Tuto oblast bude ošetřovat samostatný zákon, jak tomu bylo do roku 2002. Rovněž tuto předlohu sněmovna podpořila.

Projekt povzbudil občany k třídění

Koncem loňského roku rozdala společnost OZO Ostrava ve spolupráci se statutárním městem Ostravou tři tisíce setů tašek na třídění odpadu ve vybraných ostravských domácnostech. Začal tak projekt, který ověřil možnost rozšířit systém třídění komunálního odpadu ve městě až do domácností Ostravanů. V květnu letošního roku provedla agentura Respond&Co šetření v těchto domácnostech s cílem zmapovat, jaké jsou postoje občanů Ostravy k třídění domovního odpadu a jak jejich zvyky separační tašky ovlivnily. Výsledky pilotního projektu jsou více než příznivé a ukazují se, že jde o ojedinělý projekt, jenž nemá v celé České republice obdoby – OZO Ostrava totiž vstupuje až do obydlí občanů a nabízí jim možnost snadného třídění již v jejich domácnostech.

Z průzkumu vyplynulo, že 76 procent domácností je skutečně i po pěti měsících ke třídění používá a u poloviny domácností se zvýšil objem vytríděného odpadu. Z domácností, které předtím odpad netřídily, se jich 56 procent rozhodlo po distribuci tašek odpad třídít. Téměř všichni respondenti by tyto tašky ostatním Ostravanům k třídění doporučili. Třetina z nich by dokonce uvítala, kdyby tašky na třídění odpadu byly ještě objemnější.

Na základě více než příznivých výsledků pilotního projektu se OZO Ostrava a statutární město Ostrava rozhodly, že se tašky na třídění v budoucnu stanou trvalou součástí systému nakládání s odpady ve městě. Zahájení jejich rozdávání všem téměř 130 tisícům ostravských domácností je naplánováno na jarní měsíce příštího roku. Společnost OZO Ostrava tuto službu nabídlo také dalším městům a obcím ve své svazové oblasti. „Naším cíle je, aby se tašky na třídění staly trvalou

(Pokračování na stránce 2)

Společná příloha časopisů Moderní obec a Odpady vyjde v číslech 10/2011 obou časopisů

- Nová koncepce nakládání v městě
- Aktualizovaná strategie SMO ČR k nakládání s odpady
- Říčany letos získaly Křišťálovou popelnici
- Spolupráce s hasiči v obcích při sběru elektroodpadu
- Postoj obce k budování zařízení na zpracování odpadů
- Obec chce zrušit platby za odpady
- Ekonomika odpadového hospodářství v obcích

Ukázkový výtisk zdarma na:

www.odpady.ihned.cz

Předplatné si zajistíte na adrese:

<http://economia.ihned.cz/predplatne>

economia
OBSAH ROZHODUJE

Lidé na Vysočině do poleletí třídili elektroodpad nejlépe v zemi

Na Vysočině třídili lidé v letošním prvním poleletí elektroodpad nejlépe v Česku. Celkem se v kraji vybralo 530 tun staré elektroniky, na každého obyvatele kraje tak v průměru připadlo 1,03 kilogramu. V minulém roce měly lepší výsledky v třídění tohoto druhu odpadů čtyři kraje.

Letošní zlepšení na Vysočině zřejmě souvisí s nedávným rozšířením sítě sběrných nádob, řekl krajský radní Zdeněk Ryšavý. Na Vysočině bylo letos na jaře rozmístěno přes 120 červených kontejnerů na drobný elektroodpad. Předtím jich bylo v kraji jen šest.

Venkovní kontejnerová stání na tříděný odpad se o nové nádoby rozrostla hlavně ve městech. Lidé už do nich naházeli 29 tun odpadu.

AVE CZ znovu neuspěla se stavbou spalovny u Pardubic

Společnost AVE CZ, která chce v Rybitví u Pardubic vybudovat spalovnu nebezpečného odpadu, opět neuspěla při prosazování svého projektu. Ministerstvo životního prostředí potvrdilo rozhodnutí krajského úřadu, který v červenci zastavil řízení o vydání integrovaného povolení pro výstavbu tohoto zařízení. Informovala o tom mluvčí kraje Magdalena Navrátilová.

„Krajský úřad řízení zastavil, neboť AVE CZ nepředložilo územní rozhodnutí pro stavbu. Předložená investiční akce navíc není v souladu s plánem odpadového hospodářství Pardubického kraje a ani není v souladu s územním plánem obce,“ uvedl krajský radní pro životní prostředí, zemědělství a venkov Václav Kroutil (ČSSD).

SVSE: Poplatky za obnovitelné zdroje snižují konkurenceschopnost

Vinou zvyšujících se poplatků za obnovitelné zdroje, které musejí platit velké podniky v ceně odebrané elektřiny, se stává český průmysl na globálním trhu méně konkurenceschopný. Podobné je to s dalšími zeměmi Evropské unie, které se zavázaly ke snižování emisí, což ale neplatí pro firmy asijské, ale ani například turecké. Velmi citelné dopady na

(Pokračování na stránce 2)

(Pokračování ze stránky 1)

součástí systému nakládání s odpady ve městě a aby cesta tříděného odpadu nezačínala až u kontejneru, ale už v domácnosti každého občana," uvedl ředitel společnosti OZO Ostrava Ing. Karel Belda k unikátnímu projektu na třídění odpadu v České republice.

V Ostravě v současnosti existuje 1180 stanovišť k třídění odpadu. Takzvaná separační hnízda mohou Ostravané najít prakticky v každé druhé ulici a i díky tomu vytřídí o třetinu více odpadu než před pěti lety. Jen za první pololetí roku 2011 skončilo v barevných kontejnerech společnosti OZO celkem 4035 tun odpadu, z čehož bylo 998 tun papíru (dalších 1734 tun papíru odevzdali Ostravané ve výkupnách druhotných surovin), 1672 tun plastů a 1365 tun skla, což je téměř o 500 tun více odpadu než za stejné období v loňském roce.

Brněnská spalovna zahájila běžný provoz

Brněnská spalovna, která prošla modernizací za 90 milionů eur (2,2 miliardy korun), skončila o prázdninách zkušební provoz dvou nových kotlů a najela na normální fungování. Prokázalo se, že nový blok, který nyní patří k nejmodernějším v zemi, splňuje všechny požadavky kladené na jeho provoz, sdělil náměstek ředitele městské firmy Spalovna a komunální odpady (SAKO Brno) Václav Hnaníček. Spalovna tak podle něj oficiálně zahajuje nový provoz s modernizovaným vybavením.

Spalovna, kde končí veškerý komunální odpad z Brna i okolí, se přestavovala více než 12 měsíců v průběhu loňského a předloňského roku. Součástí zmodernizovaného bloku je vedle dvou nových kotlů i nově vybudovaná turbína pro výrobu proudu s výkonem 22 megawattů, která při spalování odpadu vyrábí i teplo a elektřinu, nebo nová dotřídňovací linka. „Ta dotřídňuje separované složky komunálního odpadu, hlavně PET lahve a papír," vysvětlil Hnaníček.

Nové kotle, které nahradily starší tři kotle, byly ve zkušebním provozu od loňského září. „Zkušební provoz skončil v půlce července. Se slavnostním zahájením jsme ale čekali až na období po prázdninách, nyní už fungujeme normálně," uvedl Hnaníček. Nové kotle dokážou spálit dvakrát 14 tun odpadu za hodinu.

Jednou z klíčových změn, kterou modernizace přinesla, je právě energetické využití tepla ze spalovny. Spalovna nyní nově vyrábí vedle tepla i elektrickou energii. Část spalovna využívá pro své účely, část prodává do rozvodné sítě.

Opravená spalovna je schopna zpracovat kolem 220 tisíc tun odpadu za rok. Nové zařízení, vybudované podle norem EU, je podle vedení SAKO Brno ekologičtější a zvýšilo efektivitu spalování.

Část z celkové ceny modernizace šlo z fondů EU, část ze státního rozpočtu, něco hradilo město, část platila spalovna. Šlo o jednu z největších investičních akcí v Brně za posledních deset let.

Bud'te vidět – bud'te v kalendáři EKOakcí 2012!

Pořádáte ekologickou akci? Nabízíte služby nebo výrobky pro životní prostředí?

Inzerujte v nástěnném kalendáři EKOakcí 2012! Tři odborné časopisy, čtyři tematické weby, 23 ekologických poraden, desítky úřadů státní správy a 20 tisíc výtisků kalendáře se postarají, aby se o vás vědělo!

Co inzerovat?

Jakoukoli odbornou akci, chystanou na rok 2012 – seminář, konferenci i veletrh.

Vaši firmu s nabídkou ekologických služeb nebo produktů formou reklamního banneru.

Kdo dostane kalendář EKOakcí?

Čtenáři časopisů Vodní hospodářství, Odpady a EKO. Návštěvníci ekologických poraden sítě STEP. Pořadatelé všech propagovaných akcí, inzerující firmy a také úřady státní správy. To je celkem 20 tisíc výtisků kalendáře s Vaší akcí či reklamou!

Jaké dostanete bonusy?

Kromě 20 tisíc papírových výtisků budou akce z kalendáře k vidění na stránkách Enviweb.cz, EKOakce.cz, Ekologove.cz, Odpady.ihned.cz a Vodnihospodarstvi.cz.

Na svou akci/reklamu obdržíte zdarma 50–100 výtisků kalendáře (podle typu akce) a za režijní cenu si můžete objednat i větší počet.

Kde si objednat inzerci (a ušetřit)?

Zaujala vás možnost propagace v kalendáři? Zadejte svou objednávku pomocí formuláře na EKOakce.cz! Na této stránce najdete také ceník, přehled důležitých termínů a požadavků na podklady k inzerci.

Pokud si stihnete objednat inzerci do 16. 10. 2011, získáváte slevu 15 %! Pokud budete propagovat více než jednu akci, každou další máte se slevou 40 %!

A to není všechno – ve spolupráci s partnerskými časopisy Vodní hospodářství, Odpady a EKO jsme připravili balíčkové ceny inzerce. Na inzerci v posledních letošních číslech těchto časopisů (ve kterých vyjde tištěný kalendář) mohou inzerenti kalendáře EKOakcí získat další slevu 15 %, stejně jako na inzerci na www.Enviweb.cz objednanou do konce roku.

Objednejte si včas – počet míst pro reklamu nebo překrývající se akce je omezený!

(Pokračování ze stránky 1)

český průmysl potvrdila anketa mezi 57 členy podniky Sdružení velkých spotřebitelů energie, jejichž celková spotřeba elektřiny činí 10,5 TWh, tedy 19 procent republikové spotřeby. SVSE navrhuje dočasný stop stav na budoucí náklady politiky klimatických změn. Měl by trvat do doby, než se k závazkům EU připojí rozhodující průmyslové státy světa. Ke zvážení dává, aby podporu obnovitelných zdrojů hradil stát z rozpočtu, a dále úlevy pro nejhrožnější části průmyslu. „Závazek EU je pionýrský. Nemá cílový efekt a omezuje konkurenceschopnost celé EU," řekl za SVSE Roman Blažíček, generální ředitel Lasselsbergeru, největšího výrobce keramických obkladů v ČR.

Písek vybral projekt na kompostárnu

Písek vybral firmu, která městu postaví kompostárnu. Ve výběrovém řízení zvítězila firma Strabag, která projekt zrealizuje za 46 milionů korun, řekl mluvčí písecké radnice Roman Ondřích.

Město získalo na 90 procent částky dotaci z Operačního programu Životního prostředí. Kompostárna, která by mohla ročně zpracovat kolem 5500 tun rozložitelných odpadů, bude v provozu od roku 2013. Do objektu se bude vozit biologicky rozložitelný odpad z veřejných ploch a od obyvatel města. Ve výběrovém řízení se o projekt ucházely čtyři společnosti, jednu z nich písecká radnice ale z tendru vyloučila.

Kompostárna vznikne u písecké teplárny. Musí se zpevnit plochy a koupit speciální stroje, které budou kompost zpracovávat. Písek si ce už kompostárnu má, nezajišťuje ale optimální a efektivní využívání odpadu. Město zároveň s novou kompostárnou zavede nové sběrné nádoby na biologický odpad. V ulicích bude rozmístěno přes 2000 nádob, do kterých lidé budou moci dávat odpad ze zahrad nebo syrové zbytky z kuchyně.

V Rokytnici skončila dostavba kanalizace

V Rokytnici nad Jizerou na Semilsku skončily práce na dostavbě kanalizace a vodovodu za bezmála 185 milionů korun. Akce spolufinancovaná z evropských fondů je součástí miliardového projektu Čistá Jizera. Sama Rokytnice ze svého rozpočtu zaplatila jen 38,5 milionu korun. Podstatnou část nákladů uhradil Operační program Životní prostředí, který dal 115 milionů korun, zbytek zaplatil investor – Vodohospodářské sdružení Turnov.

Projekt Čistá Jizera řeší za přispění evropských fondů nedostatky v kanalizaci, zásobování pitnou vodou a čištění odpadních vod v pěti největších městech na Semilsku. Evropské normy kvality čištění odpadních vod pomohl projekt splnit nejen v Rokytnici, ale i v Jilemnici, Turnově, Semilech a Lomnici nad Popelkou. V krkonošském středisku Rokytnice bylo třeba vybudovat nové stoky, oddělit splaškové vody od těch dešťových a napojit splaškovou kanalizaci na centrální čistírnu odpadních vod. Vybudovat bylo třeba bezmála 15 kilometrů kanalizace včetně 470 nových přípojek. Na kanalizaci tak bude možné napojit více než 1700 nových obyvatel.

Tuzemské festivaly letos vytrídily rekordních 55 tun odpadu

Tuzemské festivaly letos vytrídily rekordních 55 tun odpadu, nejvíce ve čtyřleté historii projektu Čistý festival. Pořadatelům akce se podařilo vytrdit přes 55 tun skla, papíru, hliníku a plastu, ve kterém bylo na 340 tisíc plastových kelímků. Za pořádající společnost EKO-KOM o tom informoval Milan Anděl. Odpad vytríděný na 19 tuzemských festivalech a open-air akcích byl svezem na třídící linky. Většina vytríděného odpadu již byla předána zpracovatelům a použita pro výrobu nových výrobků.

V loňském roce se podařilo téměř 19 tisícům návštěvníků stánku Zelený bod na 20 tuzemských festivalech vytrdit 397 tisíc plastových kelímků, celkem pak 36 tun plastu a papíru. Pořadatelům se letos i přes rekord nepodařilo splnit plán, podle kterého chtěli vytrdit přes 100 tun odpadu.

„Cíl akce je stejný jako v minulých letech. Prostřednictvím motivace návštěvníků a tříděného sběru odpadu úklidovými četami udržet festivalové prostředí kulturní a čisté a přesvědčit návštěvníky, že odpady lze třídít a správně s nimi nakládat kdekoli, a ne jen doma,“ uvedl před začátkem projektu Anděl. Na stánku projektu Zelený bod na festivalech proto vznikla interaktivní expozice, která například upozorňovala na to, jak se s odpady po vytrídění dále nakládá. K čistotě festivalových areálů a kvalitnějšímu třídění přímo na akcích přispěla spolupráce s úklidovými četami, ale také pilotní projekt mobilního svozu tříděného odpadu v největších areálech.

Sasko se s ČR dohodlo na boji proti plastovému odpadu v Labi

Saské a české ministerstvo životního prostředí se dohodly na společném řešení problému s odpadky, které k nevoli obyvatel sousední německé spolkové země opakovaně připlavuje Labe z Česka. Informovaly o tom saské regionální deníky s odvoláním na tamního zemského ministra životního prostředí Franka Kupfera. Na české straně hranice budou podle něj podél toku rozestavěny kontejnery, jež mají omezit vyhazování plastových lahví a dalšího odpadu do řeky a jejího okolí.

„Plastový odpad naplavený z Česka při povodních tu způsobuje hněv a žádá si vysoké náklady na odklizení, což je nepřijatelné. Naši partneři v Česku tento problém uznali a chtějí s námi najít společné řešení,“ oznámil v Drážďanech Kupfer po zasedání německo-české komise pro životní prostředí, které se konalo v Praze.

Prvním vstřícným krokem z české strany bude podle něj instalace kontejnerů na odpadky podél Labe. V delší perspektivě pak prý české ministerstvo plánuje změny zákonů, které budou na výrobce plastových obalů a spotřebitele klást větší povinnosti při nakládání s nimi. Ze saské strany se už dříve ozvaly například výzvy k zavedení zálohování plastových lahví, které funguje v Německu. V Česku se však zatím o tom jen uvažuje.

Největší problémy s naplaveným odpadem z České republiky mají polabské rekreační lokality v regionu Saského Švýcarska. Jen město Bad Schandau muselo podle televize MDR letos nechat odstranit 140 tun takových odpadků a zaplatit za to přes 10 tisíc eur (více než 245 tisíc Kč).

Počet solárních kolektorů loni rostl, letos ho brzdí konec dotací

Snížení státních příspěvků v letošním roce prakticky zastavilo nový rozvoj solárních elektráren a nyní hrozí, že konec dotací v rámci programu Zelená úsporám výrazně zbrzdí i trh se solárními kolektory na ohřev vody a vytápění. Ještě v loňském roce vzrostla celková instalovaná plocha těchto kolektorů v tuzemsku meziročně o více než 50 procent na 309 tisíc metrů čtverečních, letos již výrobci takový rozvoj nečekají. Vyplývá to z údajů Ministerstva průmyslu a obchodu a z ankety ČTK mezi firmami. Popularita solárních kolektorů v loňském roce souvisela především se státními

(Pokračování na stránce 4)

Konference o sanačních technologiích

V Třeboni (hotel Zlatá hvězda) proběhne 18. a 19. října 2011 čtvrtý ročník konference Inovativní sanační technologie ve výzkumu a praxi IV. Akce je platformou pro prezentaci výzkumných a vývojových prací, pro představení nových tváří působících v oboru a pro výměnu informací mezi akademickou a firemní sférou. Prezentovány budou výsledky výzkumu a vývoje, matematického modelování, laboratorního ověřování a pilotních pokusů a inovativních/integrovaných sanačních metod.

Programové bloky zahrnují témata: In-situ inovativní sanační technologie, ex-situ inovativní sanační technologie, pilotní ověření inovativních sanačních metod, matematické modelování, technologie ukládání vysoce toxických a radioaktivních odpadů a biotechnologie. Více informací a přihlášky na www.ekomonitor.cz.

EK nemá námitek proti větrníkům u sasko-české hranice

Evropská komise nemá námitek proti poli s větrnými elektrárnami, které vyrostlo na kopci Komáří vížka (také Komáří hůrka) u česko-saské hranice. Podle eurokomisaře pro životní prostředí Janeze Potočnicka projekt nemá významný vliv na životní prostředí v Sasku, informoval saský deník Sächsische Zeitung. Podle Evropské komise větrníky na Komáří hůrce nedaleko Teplic vyrostly v souladu s evropskou legislativou, informoval podle saského listu poslanec za Křesťansko-demokratickou unii (CDU) ve Spolkovém sněmu Klaus Brähmig.

Klatovy vybudují areál odpadového hospodářství

Klatovy postaví obří centrum odpadového hospodářství, v Plzeňském kraji unikátní. Na necelých dvou hektarech poblíž plavecké bazény vznikne do konce příštího roku zázemí odpadového hospodářství pro sběr domovních odpadů. Jde o první fázi celého centra, v níž se vybuduje hlavně velký sběrný dvůr, který nahradí 20 let starý dvůr u hřbitova, a sklad nebezpečného odpadu. Investice zahrnuje ještě například přístřešek pro kontejnery, mostní váhu, vrátnici, opravu manipulační plochy, veřejné osvětlení, kanalizaci a vodovod a odstranění povrchů komunikací, buněk a přístřešků a sadové úpravy. Radnice už má připravenou druhou etapu centra odpadů, tedy výstavbu kompostárny, na kterou už také požádala o evropské dotace.

V Karlových Varech bude třídící linka

Odpadová společnost AVE CZ plánuje ještě letos ve svém areálu v Karlových Varech zprovoznit novou třídící linku, kde by se dotřídil odpad ze sběrných nádob. Měla by sloužit pro třídění odpadu z celého kraje. Nejbližší třídící linka separovaného odpadu je na Tačovsku. Třídící linka bude dotřídovat papír a plast. Třídírna by měla ve výsledku zvýšit kvalitu vytríděného materiálu. Měla by mít kapacitu až 800 tun odpadu ročně.

V Semilech skončily práce na dostavbě kanalizace

V Semilech skončily práce na dostavbě a rekonstrukci kanalizace za více než 160 milionů korun. Městský rozpočet to stálo něco přes 56 milionů korun. Bezmála 87 milionů korun dal Operační program Životní prostředí, zbylé náklady uhradilo Vodohospodářské sdružení Turnov, které je investorem celé akce.

Podle německých vědců je v Arktidě rekordně málo ledu

Rozloha ledové pokrývky v Arktidě je nejmenší od roku 1972, kdy ji vědci začali sledovat pomocí satelitů. Oznámili to vědci z Brémské univerzity, podle nichž je ubývání ledu v okolí severního pólu důsledkem, ale i jedním z motorů globálního oteplování.

„K 8. září byla rozloha arktického ledu 4,24 milionu kilometrů čtverečních. To je nové historické minimum,“ prohlásil podle serveru news.com.au Georg Heygster z Brémské

(Pokračování na stránce 4)

(Pokračování ze stránky 3)

dotacemi v rámci programu Zelená úsporám, který přispíval na energetické úspory. Na konci loňského roku ale program kvůli nedostatku financí přestal přijímat nové žádosti. Řada plánovaných projektů v letošním roce tak zůstane nenaplněna.

Podle obchodního ředitele výrobce kolektorů Propuls Solar Jaroslava Olivy řada firem po skočení dotací musela změnit svou obchodní strategii a hledat nové skupiny odběratelů. „V letošním roce po mnoha letech nejsou žádné dotační tituly a naše firma kvůli tomu neporoste,“ řekl Oliva. Jeho společnost je nyní nucena orientovat se především na velké zákazníky.

Výrobci kolektorů doufají, že stát obnoví dotace pro tato zařízení kolem roku 2013, kdy má získat výnosy z prodeje emisních povolenek. Problém ale vidí v tom, že jim úřady o případných podporách neposkytují dostatek informací. „Pak lze jen těžko nastavit nějakou strategii,“ dodal Oliva.

Dodávky solárních kolektorů na českém trhu loni vzrostly o téměř polovinu na 92 tisíc metrů čtverečních. Většinu z toho tvořily takzvané ploché kolektory.

Solární kolektory na ohřev teplé vody a vytápění se liší od solárních panelů, které se používají pro stavbu fotovoltaických elektráren. Celkový počet firem, které se na českém trhu zabývají solární tepelnou energií, se podle MPO pohybuje kolem 4000. Velká část kolektorů se na český trh dovádá z Německa či Rakouska. V posledních letech roste také počet kolektorů dovezených z Číny.

Většinu dodaných kolektorů tvoří takzvané ploché kolektory, které jsou levnější. Vakuové trubkové kolektory nabízejí na druhou stranu vyšší účinnost. Levnější a oblíbenější mezi kupujícími jsou solární systémy umožňující ohřev vody, o zařízení na vytápění je zájem menší.

Ozonová vrstva nad ČR se vrátí do původní podoby kolem r. 2020

Dlouhodobé řady meteorologických měření ukazují, že množství ozonu v ozonové vrstvě Země se nad Českou republikou začalo zvyšovat, a to zvláště v zimních měsících. Na úroveň roku 1980, kdy ozon v důsledku škodlivých látek vypouštěných člověkem začal mizet, by se mohlo jeho množství ve střední Evropě vrátit kolem roku 2020. Soudí tak vedoucí Solární a ozonové observatoře Českého hydrometeorologického ústavu v Hradci Králové Karel Vaníček.

Ozonová díra nad Antarktidou, která byla poprvé zaznamenána v roce 1985 a o pět let později dosáhla 28,3 milionu kilometrů čtverečních, což je trojnásobek rozlohy Austrálie, se začne zacelovat v průběhu druhé poloviny století. Později by dokonce množství ozonu v atmosféře mělo ještě vzrůstat.

Vaníčkovo pracoviště měří množství ozonu v atmosféře už 50 let a na výzkumu spolupracuje s předními světovými centry. Observatoř se nyní zaměřuje na zkoumání důvodů, proč ozonu nepřibývá v letních měsících, Vaníček to přičítá jiným vlivům než chemickým procesům, tedy lidskému působení. Jev by podle něj mohl souviset se změnou klimatu. Uvedl to na semináři, který uspořádalo Ministerstvo životního prostředí.

Stabilizaci ozonové vrstvy Země a její postupnou regeneraci vědci přičítají mezinárodní ekologické úmluvě, takzvanému montrealskému protokolu, který vstoupil v platnost 16. září roku 1987. Celkem 24 signatářských států se tehdy zavázalo ke kontrole výroby chemických látek poškozujících ozonovou vrstvu, k postupnému omezení jejich používání a k jejich likvidaci šetrným způsobem, aby nedocházelo k nechtěným únikům do atmosféry.

Zpočátku se razantní opatření zaměřila na těkavé organické chemikálie s obsahem halogenů, sloučenin s vysokým obsahem fluoru a chloru v organické molekule. Látky známé pod označením freony se těšily velké popularitě a hojně se používaly jako hnací náplň ve sprejích či jako chladicí prostředek v ledničkách a klimatizacích. K dalším sledovaným látkám patřily bromofluorouhlovodíkové sloučeniny známé pod obchodním názvem halony, které měly své místo například v halogenových hasicích přístrojích a tlakových lahvích. Nyní je protokol zahrnuje ke stovce nebezpečných látek, které podle vědeckých důkazů poškozují ozonovou vrstvu.

Výroba a spotřeba neškodlivějších regulovaných látek byla pro běžné účely v rozvinutých státech včetně České republiky již téměř úplně zakázána nebo radikálně omezena. Halony byly v České republice zakázány k 1. lednu 1994, tvrdé freony k 1. lednu 1996 a metylbromid k 1. lednu 2005.

(Pokračování ze stránky 3)

univerzity. Podle něj nyní led pokrývá poloviční oblast proti období před 40 lety. Arktický led přitom hraje významnou roli pro regulaci zemského klimatu. Světla ledová plocha odráží až 80 procent slunečního záření, které na ni dopadá. Pokud ale led roztaje a na jeho místě se objeví tmavý povrch oceánu, začne pohlcovat více slunečního tepla. To vede mimo jiné k dalšímu tání polárního ledovce.

Teplota v Arktidě roste zhruba dvakrát rychleji, než je celosvětový průměr. Podle vědců se kvůli tomu zmenšuje nejen rozloha, ale také tloušťka tamního ledu. Změřit rozdíl v tloušťce ledu však je podle Heygsterera výrazně komplikovanější než zjistit, jak se změnila rozloha zamrzlé oblasti.

Klimatologické modely ukazují, že pokud se bude ledová pokrývka v Arktidě zmenšovat stejným tempem jako dosud, kolem roku 2030 by v létě mohl Severní ledový oceán zcela roztát. To se podle Heygsterera stalo naposledy zhruba před 125 tisíci lety, kdy vrcholila poslední doba meziledová. Tání arktického ledu může pomoci lodní dopravě, neboť se otevírají dosud neprůjezdné cesty. Ekologové ale varují, že úbytek ledu naopak ohrozí severskou faunu, zejména lední medvědy a mrože, kteří přicházejí o své přirozené životní prostředí.

Jezdci na elektrickém skútru ujeli za 24 hodin přes 1000 km

Propagátoři vozidel poháněných elektrickým proudem na velodromu v pražských Strašnicích ujeli na sériově vyráběném elektrickém skútru české výroby za 24 hodin 1136,3 kilometru. Ustanovili tak světový rekord v dosud neexistující disciplíně, informoval Jan Beneš, mluvčí firmy ČEZ, která se na organizaci rekordního pokusu podílela. Na jízdu dohlíželi komisaři z pelhřimovské agentury Dobrý den, kteří rekord zapíší do České knihy rekordů. Na stroji se střídali jezdci a technici mu v asi hodinových intervalech měnili nově nabitě akumulátory.

Anketa Strom roku

Letošní ročník ankety o nejsympatičtější dřevinu republiky končí 10. října. O vítězi rozhodne hlasování veřejnost. Zájemci mohou hlasovat pro některý z 12 stromů. Finalisté známé ekologické soutěže jsou zveřejněni na www.stromzivota.cz i se snímky a podrobnými popisy. Finalisty mohou lidé podpořit zasláním dárcovské SMS. Cena jedné je 30 korun, přičemž Nadace Partnerství z nich obdrží 27 korun. Získané peníze použijí ekologové na novou výsadbu. Vyhlášení vítězného Stromu roku 2011 se uskuteční 20. října, a to v brněnském Divadle Husa na provázku. Slavnostní večer doplní improvizáční vystoupení Jaroslava Duška s divadlem Vizita. Akce je součástí devítidenního festivalu Milujeme stromy, který tématem stromů ovládne Brno ve dnech 20. až 28. října.